

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Arkadi Popov, Aleksei Gaidajenko
ja Vallo Volke
Juhatuse liikmed
Aksiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla
keskhaigla@keskhaigla.ee;
andmekaitse@keskhaigla.ee

Teie 07.06.2024 nr 13-2/16-7

Meie 12.06.2024 nr 2.1.-4/23/939-2378-12

Menetluse lõpetamise teade

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) on algatanud omaalgatusliku järelevõlvementluse isikuandmete kaitse seaduse § 56 lg 3 punkti 8 alusel, mille raames teostas AKI 05.10.2023 kohapealse kontrolli erakorralise meditsiini osakonnas (EMO) aadressil Paldiski mnt 68, 10617 Tallinn. Menetluse eesmärk oli saada aru, kuidas täpsemalt on tagatud patsientide kohapealne privaatsus EMO-s ning millised dokumendid on selle reguleerimiseks koostatud.

Menetluse käigus viisime 05.10.2023 läbi kohapealse kontrolli Aksiaseltsi Lääne-Tallinna Keskhaigla (edaspidi: LTKH) erakorralise meditsiini osakonnas (EMO) aadressil Paldiski mnt 68, 10617 Tallinn. Samuti oleme saatnud 12.10.2023 ja 23.05.2024 järelepärimised täiendavate asjaolude väljaselgitamiseks, millele LTKH on ka vastanud.

Oleme saanud selle tulemusena ülevaate, kuidas on tagatud patsientide privaatsus EMO-s ning millised dokumendid on selle reguleerimiseks koostatud. Kokkuvõtlikult võib öelda, et LTKH on proovinud võtta omalt poolt kasutusele erinevaid meetmeid, et tagada paremini privaatsust EMO ootealal-registratuuris, mh võttes arvesse EMO ooteala ruumi suurust pakutakse patsientidele olulist infot kirjutada paberile.

LTKH kinnitas oma viimases vastuses AKI järelepärimisele, et patsientide privaatsuse paremaks tagamiseks võetakse arvesse AKI antud soovitusi registratuuri töötajate küsitavate küsimuste sõnastamisel ning koostöös klienditeenistuse juhiga vaadetakse küsimused üle, et küsimused oleksid konkreetsemad.

AKI poolt tuvastatud videovalve kasutamisel puuduste kõrvaldamiseks võttis vastutav töötaja meetmeid, mh kinnitati AKI-le, et mõjuhinnangud videovalve kasutamise kohta valmivad 1. augustiks 2024.

Eelnevast tulenevalt lõpetab AKI hetkel käesoleva järelevõlvementluse alljärgnevate soovitude ja suunistega. AKI-l on sellele vaatamata õigus igal ajal alustada uuesti menetlust ja kontrollida, kas isikuandmete töötlemine toimub nõuetekohaselt ja vajadusel teha ka ettekirjutus.

Privaatsus EMO ootealal ja registratuuris

Võttes arvesse EMO ooteala ruumi suurust juhhib AKI vastutava töötaja tähelepanu asjaolule, et lisaks küsimuste ümbersõnastamisele tuleks mõelda korralduslikult, kas on võimalik

istumiskohtade või küsimuse esitamise asukohta kuidagi ümber tõsta, et räägitu kostaks vähem ootealal istujateni. Näiteks paigaldada registratuuri akende ümber mürasummutavaid seinasid. On paratamatu, et suure hulga inimeste korral EMO-s paiknevad inimesed lähestikku ja kuulevad ka suurema tõenäosusega teiste vastuseid küsimustele, kuid LTKH peaks omaltpoolt võtma kõik meetmed, et vältida inimeste terviseandmete kostumist teiste ruumis viibijateni.

Haiglas tuleks pidevalt mõelda ka sellele, kuidas tagada paremini isikute (isikuandmete) privaatsust. Selle jaoks on võimalusel hea paigutada inimesed ruumis võimalikult eraldi registratuurist või töötajast (nt välisukse juures), kellele tuleb oma isikuandmeid jagada. Samuti tuleks kasutada võimalikult palju muid heli summutavaid vahendeid, nt erinevad klaasist vaheseinad, helipaneelid, taustamuusika või telekas või muud erinevad tehnilised lahendused (nt järjekorranumbri väljastamise masin, kus isik saab juba valida pöördumise põhjuse veidi täpsemalt nii, et seda ei pea registratuuris enam küsima; nime alusel kutsumise asemel järjekorranumbri alusel vms). Lisaks tuleb arvestada, et EMO-sse pöörduja ei pruugi suuta tuvastada, kellele mis etapis oma terviseandmeid tuleb jagada. Seetõttu on oluline, et kui esmased töötajad, kellega isik kokku puutub, ei vaja neid andmeid või vajavad minimaalselt (nt registratuur, klienditeenindus vms), siis tuleks küsida küsimusi isikult piisavalt konkreetset, et sellist olukorda ennetada (nt vältides üldisi „mis juhtus“ küsimusi vms). Seda eriti juhul, kui esmast pöördumise põhjust tahetakse välja selgitada kohe ukse juures vms kohas, kus teised isikud saavad kergesti pealt kuulata.

Meeles tasuks pidada ka vajadust koolitada EMO ootealal/registratuuris töötavaid töötajaid andmekaitse valdkonnas, eriti kuidas saaks tagada paremini isikuandmete konfidentsiaalsust ja turvalisust (nt kogudes andmeid võimalusel dokumendilt suuliselt küsimise asemel, kontrollides suulisel küsimisel ainult telefoni nr lõppu; kuidas suunata isikut lõpetama terviseandmete jagamast enne triaazi jms). Vastutav töötleja ehk haigla võiks ametijuhendites võimalusel proovida täpsemalt määratleda ka küsimused, mida EMO-sse pöördujatelt küsitakse ja kuidas küsida nii, et tagatud oleks suurem privaatsus. Sellisel juhul, kui andmetöötleja kehtestab oma töötajatele (nt registratuuri teenindajatele) järgimiseks täpsemaid juhiseid (mh sõnastab küsimusi), aitab see mh kaasa isikuandmete töötlemise eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõtete täitmisele ning lihtsustab töötajatel tööd, kuna neile on teada täpsemalt, kuidas käituda ja mida küsida ning ei pea ise välja mõtlema suunavaid küsimusi.

Reguleerimine on vajalik ka juhul, kui infosüsteemis on ette nähtud andmeväljad, mille kohta on vajalik töötajal küsimusi esitada, kuid mitte kuidas. Seejuures on oluline vaadata üle, mis andmeid täpselt on haiglal tingimata vajalik koguda, lähtudes minimaalsuse põhimõttest. Lisaks juhul, kui osad andmeväljad on kohustuslikud ja teised mitte, võiks seda isikutele ka öelda, et isik saak aru, mis andmete edastamine on tingimata vajalik raviteenuse saamiseks, mitte alles peale küsimist või vastamisest keeldumist saab isik sellest teada.

Kaamerad

Kordame üle, et EMO alal kaamerate kasutamisel tuleb olla veendunud nende vajalikkuses (iga kaamera osas peab olema konkreetne eesmärk ja reaalne vajadus). Lähtuda tuleb eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõttest. Ka kaamerate salvestise säilitamise tähtaeg peaks tulenema reaalselt esinevast vajadusest ja mitte olema liiga pikk. Sellest lähtuvalt tuleks üle kontrollida kõik hetkel kasutusel olevad või planeeritavad kaamerad. AKI rõhutab, et videoalvesüsteemi kasutamiseks (see juures iga konkreetse kaamera kohta) peaks haigla kriitiliselt uurima, kas ja mil määral on see sobiv soovitud tulemuse saavutamiseks ning piisav ja vajalik nende eesmärkide saavutamiseks. Seega peab haiglal olema olema videoalve kasutamist reguleerivad dokumendid ja analüüsitud, mis tõendavad selle meetme vajalikkust iga osakonna kohta eraldi.

LTKH on selgitanud, et ei ole erakorralise meditsiini osakonnas olevate kaamerate osas teinud veel mõjuhinnangut, kuid see tehakse hiljemalt 01.08.2024. See tähendab, et üle on vaatamata mh ka kaamerate paigutus, vajalikkus, eesmärk ja õiguslik alus. Inspeksioon rõhutab, et kaamerate

eesmärkide ja vajaduse hindamine tuleb ära teha esimesel võimalusel ja vajadusel võib inspeksioon seda tulla veel kontrollima. Kõigi EMO kaamerate osas tuleb mõjuhinnangut koostades tõsiselt üle hinnata kõigi kaamerate paigutus, suund ja vajalikkus ning mis eesmärgil igat kaamerat kasutatakse.

Palume üle vaadata mh eelnevaid suuniseid arvestades, et isikuandmete turvalisus ja patsientide privaatsus oleks tagatud ka haigla teistes allüksustes/EMO osakondades, mille osas kontrolli ei teostatud (nt eraldi naisteosakonnas, lastekliinikus, silmakliinikus vms) või teistes kohtades, kus tuleb tegeleda erakorralist abi vajavate patsientide vastuvõtuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Alissa Hmelnitskaja

jurist

peadirektori volitusel